Hertentamen Dynamische Systemen I, 21/03/2002.

1. De *vlakke slinger* wordt gegeven door de differentiaalvergelijking

$$\ddot{x} + \omega^2 \sin x = 0, \text{ met } x \in \mathbb{S}^1 \ (= \mathbb{R}/(2\pi\mathbb{Z})) \text{ en parameter } \omega > 0.$$

   (a) Bepaal de evenwichten van dit systeem en hun stabiliteit.

   (b) Toon aan dat de evenwichten persistent zijn onder een storing van de vorm

$$\ddot{x} + \omega^2 \sin x = \varepsilon g(x, \dot{x}, \varepsilon),$$

   voor een willekeurige C^∞-functie g en voldoend kleine storingsparameter ε. Zijn de stabiliteitstypen ook persistent?

   (c) Schets het faseplaatje van de vlakke slinger en geef daarin de invariante variëteiten van de zadelpunten (indien aanwezig) aan.

   (d) Bepaal de α- en ω-limietverzamelingen van de punten $(x, \dot{x}) = (0, 2\omega)$ en $(0, \omega)$.

2. De *logist* is de afbeelding gegeven door

$$f : x \mapsto \mu x(1-x), \text{ met } x \in [0,1] \text{ en parameter } \mu \geq 0.$$

   (a) Bepaal voor $\mu \in (0,4)$ de vaste punten van deze afbeelding, en hun stabiliteit.

   (b) Laat zien dat er voor $\mu \in (3,4)$ twee punten van priemperiode twee zijn, die voldoen aan de vergelijking

$$\mu^2 x^2 - (\mu^2 + \mu)x + \mu + 1 = 0.$$

   Welke bifurcatie treedt er op bij $\mu = 3$?

   (c) Toon aan dat $f^n(x) \to 0$ als $n \to +\infty$, voor alle $x \in [0,1]$ en $\mu \in [0,1)$.
   Aanwijzing: bewijs eerst dat $f(x) < x$ voor $x \neq 0$.

   (d) Neem nu $\mu > 5$. Laat $\Lambda \subset [0,1]$ de verzameling zijn van punten waarvan de voorwaartse baan geheel in $[0,1]$ ligt, d.w.z.

$$\Lambda = \bigcap_{k=0}^{+\infty} f^{-k}([0,1]).$$

   Toon aan dat $\inf_{x\in\Lambda} |f'(x)| > 1$ en dat Λ een Cantorverzameling is.

(e) Hoeveel punten van priemperiode 12 bevat Λ?

3. Beschouw het vectorveld gegeven door de differentiaalvergelijkingen

$$\begin{aligned} \dot{x} &= -y + 2x - x\sqrt{x^2+y^2} + (\mu - 1)\frac{x}{\sqrt{x^2+y^2}}, \\ \dot{y} &= x + 2y - y\sqrt{x^2+y^2} + (\mu - 1)\frac{y}{\sqrt{x^2+y^2}}, \end{aligned}$$

voor $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\}$ en parameter $\mu \in (-1, 1)$.

(a) Beschouw de Poincaré-afbeelding P van dit systeem, gedefinieerd op de sectie $\Sigma = \{(x, 0) \in \mathbb{R}^2 : x > 0\}$. Laat zien dat P goed gedefinieerd is, en bepaal de vaste punten van P en hun stabiliteit. **Aanwijzing**: gebruik poolcoördinaten. Het is niet nodig P helemaal uit te rekenen!

(b) Schets faseplaatjes van de Poincaré-afbeelding en het vectorveld in alle kwalitatief verschillende gevallen, d.w.z. voor elke μ waar de stabiliteit van een vast punt verandert, en voor μ links en rechts van zo'n punt.

(c) Identificeer voor elke μ de attractors en repellors van dit systeem (zowel voor de afbeelding als voor het vectorveld).